

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/217/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1516201896
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:1516201896.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a členov senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v spore žalobcu: Poľnohospodárska Pôda s.r.o., so sídlom Bratislava, Sibírska 55, IČO: 44 138 369, zastúpený advokátskou kanceláriou: LawService, s.r.o., so sídlom: Zvolen, Stráž 3/223, IČO: 36 861 723, proti žalovanému: P. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., V. Z. XXX/X, zastúpený advokátskou kanceláriou: BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo námestie 25, IČO: 36 833 533, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 16C/141/2016-146 zo dňa 17. júna 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
Žalovanému **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Zhora uvedeným rozsudkom Okresný súd Nitra žalobu zamietol (I. výrok) a žalovanému voči žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II. výrok). Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil s poukazom na § 228 ods. 2, § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 132 ods. 1, § 133 ods. 2, § 575 ods. 1, § 603 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“ alebo „Občiansky zákonník“) a § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov. V odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal, aby súd určil, že je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území J., obec J., okres K., zapísanej Okresným úradom K., katastrálny odbor na LV č. XXXX, parcela registra "C" evidovaná na mape určeného operátu, parc. č. XXXX/X druh pozemku: orná pôda o výmere 10 155 m². Žalobu odôvodnil tým, že dňa 16.06.2015 bola uzavretá kúpna zmluva medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovaným ako predávajúcim. Predmetom kúpnej zmluvy bol prevod vlastníckeho práva k uvedenej nehnuteľnosti. Návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti na základe tejto kúpnej zmluvy bol Okresnému úradu K., katastrálny odbor doručený 02.07.2015. Žalovaný od zmluvy odstúpil, pričom odstúpenie žiadnym spôsobom neodôvodnil a na odstúpenie neexistovali ani zmluvné a ani zákonné dôvody. Žalobca naliehavý právny záujem na určení neplatnosti odstúpenia od zmluvy a teda na určení, že je vlastníkom nehnuteľnosti, odôvodnil tak, že bez toho určenia je jeho právne postavenie neisté a jeho práva ohrozené. Dôkazom je aj uvedené konanie žalovaného, ktorý je momentálne evidovaný ako vlastníkom nehnuteľnosti. Žalobca navyše zistil, že o nehnuteľnosti má záujem aj štát, pretože sa nachádza v lokalite nového priemyselného parku. Môže sa stať, že nehnuteľnosť bude vyvlastnená, resp. prevedená zo žalovanej na štát a následne na investora, tak ako to vyplýva z investičnej zmluvy, pričom vzniká právna neistota pre štát aj investora vo veci, kto je skutočným vlastníkom a môže byť ohrozený aj verejný záujem. Podaním zo dňa 15.02.2016 žalobca zmenil a doplnil návrh na určenie vlastníckeho

práva, pričom požadoval určiť vlastnícke práva k vyššie označenej parcele a tiež k parcele č. č. XXXX, druh pozemku: orná pôda o výmere 5 471 m², ktoré označil len číslom parcely, nakoľko v lokalite dochádza k výkupom zo strany štátu a v niektorých prípadoch nie je možné čísla jednotlivých LV ustáliť. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe žiadal žalobu zamietnuť. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu a vykonal dokazovanie listinami predloženými žalobcom, a to kúpnyimi zmluvami, oznámením spoločnosti MH Invest, rozhodnutím Okresného úradu v Nitre, výpismi z LV č. XXXX, XXXX, rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 6Co/63/2018-174 zo dňa 27.06.2018, rozsudkom NS SR sp. zn. 10Sžrk/8/2017 zo dňa 19.06.2018 a sp. zn. 6Sžrk/3/2018 zo dňa 18.05.2018, vkladovým spisom V 5233/15, oznámením Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor a zistil nasledovný skutkový stav: Žalobca ako kupujúci a žalovaný ako predávajúci uzavreli dňa 16.06.2015 kúpnu zmluvu číslo 2015/6/A7+B19, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v katastrálnom území J., obec J., okres Nitra, zapísanej v LV číslo XXXX, parcela registra "C", parc. č. XXXX, druh pozemku: orná pôda o výmere 5 471 m² a parc. č. XXXX/X, druh pozemku: orná pôda o výmere 10 155 m². Je všeobecne známe, že vláda Slovenskej republiky uznesením z 08.07.2015 č. 401/2015 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii a stavba sa týka aj predmetných nehnuteľností. Okresnému úradu Nitra bola 22.07.2015 doručená žiadosť Ministerstva hospodárstva SR z 20.07.2015 o zápis predkupného práva štátu, prílohou ktorej bol uvedený zoznam pozemkov podľa katastrálnych území, na ktorých je potrebné vykonať zápis predkupného práva štátu a osvedčenie o tom, že stavba "Vybudovanie strategického parku" je významnou investíciou a jej uskutočnenie je vo verejnom záujme. Uvedená žiadosť bola zaevidovaná pod sp. zn. Z 5113/2015. Žalovaný ako predávajúci a spoločnosť MH Invest s.r.o. ako kupujúci uzatvorili dňa 06.10.2016 kúpnu zmluvu č. 30203/4869/2015/Lužianky /007/3461 predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k parcele parc. č. XXXX, druh pozemku: orná pôda o výmere 5 471 m² a parc. č. XXXX/X, druh pozemku: orná pôda o výmere 10 155 m² za kúpnu cenu 263 108,86 Eur. T.č. je vlastníkom oboch pozemkov spoločnosť Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o., ako vyplýva z evidencie v katastri nehnuteľností (LV č. XXXX) ako zoznamu verejne známeho. Žalobca po podaní žaloby o určenie vlastníckeho práva k uvedenému pozemku navrhol, zapísanie poznámky do katastra nehnuteľností poznámku o tejto žalobe, ktorá bola zapísaná dňa 15.02.2016 pod č. P 178/06-139/2016. Zo spisu Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor č. V 5233/15 vyplýva, že dňa 02.07.2015 bol zo strany žalobcu ako kupujúceho doručený návrh na zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na podklade kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 16.06.2015. Správny orgán rozhodnutím číslo V 5233/15 zo dňa 24.07.2015 povolil na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi stranami sporu vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech žalobcu. Prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra podal proti tomuto rozhodnutiu protest a Okresný úrad Nitra, odbor opravných prostriedkov, referát katastra nehnuteľností rozhodnutím č. UPo 5/2015-6 dňa 13.10.2015 vyhovel protestu prokurátorky a rozhodnutie o povolení vkladu zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.01.2016 a rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. "LPo- 7518/2015/SI zo dňa 02.12.2015 bolo odvolanie proti tomuto rozhodnutiu zamietnuté a rozhodnutie potvrdené. Rozhodnutím č. V 5233/2015-18 zo dňa 29.01.2016 bolo konanie prerušené a účastníci boli vyzvaní, aby doručili listinu preukazujúcu, že štát svoje predkupné právo vyplývajúce mu z ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z. nevyužil. Rozhodnutím č. V 5233/2015-25 zo dňa 19.02.2016 bolo konanie opätovne prerušené, nakoľko sa začalo konanie o predbežnej otázke. Rozhodnutím č. V 5233/2015-63 zo dňa 12.08.2016 bolo o vklade vlastníckeho práva žalobcu zastavené. Toto rozhodnutie bolo potvrdené Okresným úradom Nitra, odborom opravných prostriedkov, referátu katastra nehnuteľností č. VO 55/2016-2/To OU-NR.OOP5-2016/037989-2 zo dňa 20.09.2016 a nadobudlo právoplatnosť dňa 26.09.2016. Žalobca žaloby žiada určiť, že je vlastníkom v žalobe špecifikovaných nehnuteľností, t. j. požaduje určenie práva podľa § 137 písm. c) CSP. Základnou podmienkou dôvodnosti a východiskom úspešnosti takejto určovacej žaloby je existencia jeho právneho záujmu na požadovanom určení, ktorý musí byť naliehavý. Nepreukázanie naliehavého právneho záujmu je teda samostatným a prvoradým dôvodom, pre ktorý nemôže určovacia žaloba procesne obstáť a ktorý sám o sebe bez ďalšieho vedie k jej zamietnutiu. Súd sa preto prioritne zaoberal tým, či žalobca má naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Žalovaný danosť naliehavého právneho záujmu namietal a popieral vlastnícke právo žalobcu dôvodiac neplatnosťou zmluvy a nemožnosťou plnenia. Súd dospel k záveru, že žalobca nemá na požadovanom určení naliehavý právny záujem, a to najmä s poukazom na právny názor Krajského súdu v Nitre vyslovený vo viacerých rozhodnutiach napr. sp. zn. 6Co/63/2018 zo dňa 27.06.2018. Žalobou podľa § 137 písm. c) CSP sa určuje, či tu právo je alebo nie je. Naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva v danom prípade nie je podľa názoru súdu daný a žalobcom zvolená žaloba nie je účinným procesným nástrojom práva žalobcu. V konaní nebolo sporné, že žalovaný už v čase rozhodnutia súdu

nebol ako vlastník zapísaný v katastri nehnuteľnosti a z výpisu z katastra nehnuteľnosti je zrejmé, že súčasným vlastníkom nehnuteľností je spoločnosť Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. Žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, pretože aj keby bol žalobca v konaní úspešný, neprinieslo by to žiadnu zmenu v právnom stave ohľadne predmetnej nehnuteľnosti, či sporných strán. Ako vlastník nehnuteľnosti je v katastri evidovaný tretí subjekt, odlišný od strán sporu a daný stav nie je možné zmeniť podanou žalobou na určenie vlastníctva bez toho, aby nebol stranou sporu takéhoto konania subjekt, ktorý ako vlastník nehnuteľností je zapísaný v katastri nehnuteľností. Súd poukázal aj na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/25/2016, podľa ktorého rozsudok v zmysle § 159 ods. 2 OSP (teraz § 228 ods. 1 CSP) o určenie vlastníctva je záväzný len pre účastníkov konania, môže byť predpokladom pre vykonanie zmeny v zápise vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, len ak účastníkmi konania boli všetky osoby aktuálne (v čase rozhodovania) zapísané v katastri ako vlastníci. Navyše v danom prípade ide o špecifickú situáciu, keďže sa jedná o pozemky ku ktorým si štát, prostredníctvom spoločnosti MH Invest, s.r.o. uplatnil predkupné právo za účelom realizácie významnej investície podľa § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov. Žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na požadovanom určení tiež preto, pretože vzhľadom na vznik predkupného práva štátu po uzatvorení zmluvy, ale pred vznikom vlastníckeho práva vkladom do katastra nehnuteľností (pričom predkupné právo štátu bolo následne uplatnené), nikdy žalobca nebol a ani nemohol byť zapísaný ako vlastník predmetnej nehnuteľnosti, t. j. nenadobudol ani nemôže nadobudnúť vlastnícke právo. V takomto prípade, ak teda súd dospel k záveru, že na žalobou požadovanom určení nie je daný naliehavý právny záujem, nie je potrebné sa vecou samou zaoberať. Aj napriek uvedenému súd však považuje vo vzťahu k veci samej uviesť, že žalobe by nebolo možné vyhovieť ani z vecnej stránky, pretože určení vlastníckeho práva bráni dodatočná nemožnosť plnenia. V konaní nebolo sporné, že dňa 08.07.2015 vláda Slovenskej republiky uznesením č. 401/2015 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii na realizáciu stavby s názvom Vybudovanie strategického parku, pričom realizácia stavby sa týka aj spornej nehnuteľnosti, čo rovnako nebolo medzi stranami sporné. Týmto dňom, t. j. 08.07.2015 vzniklo priamo zo zákona podľa § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 predkupné právo štátu. Kúpna zmluva medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená dňa 16.06.2015, z čoho je možné vyvodiť, že v čase uzavretia predmetnej zmluvy nebola zmluvná voľnosť účastníkov zmluvného vzťahu obmedzená, tzn. neexistovala skutočnosť, ktorá by bránila realizácii predmetu zmluvy. Táto nastala dodatočne, až po uzatvorení zmluvy, ale pred rozhodnutím správneho orgánu o vklade, na ktorú bol správny orgán povinný prihliadať. Určenie vlastníckeho práva tak ako sa ho žalobca, aj po zmene žaloby domáha, teda bráni dodatočná nemožnosť plnenia. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžrl/3/2018 zo dňa 08. 05. 2018, sp.zn. 3Sžrk/5/2017 a sp. zn. 10Sžrk/8/2017, ktoré kasačnú sťažnosť zamietli s odôvodnením, že vzhľadom na právnu podstatu predkupného práva a účel sledovaný zákonom č. 175/1999 Z. z., ktorým je zjednodušenie usporiadania vlastníckych vzťahov potrebných na prípravu stavieb, ktoré sú významnou investíciou z hľadiska celého hospodárstva Slovenskej republiky, je zmluvná voľnosť vlastníka pozemku, ku ktorému sa viaže predkupné právo štátu obmedzená priamo zo zákona. Táto skutočnosť nespôsobuje neplatnosť zmluvy, ale dodatočnú nemožnosť plnenia záväzku. Pred rozhodnutím správneho orgánu o návrhu na vklad vlastníckeho práva na základe tejto kúpnej zmluvy vzniklo štátu predkupné právo k spornému pozemku a to priamo zo zákona dňom schválenia návrhu na vydanie osvedčenia o významnej investícii vládou 08.07.2015. Ako konštatoval kasačný súd, že v prípade ak po uzavretí kúpnej zmluvy a pred rozhodnutím právneho orgánu o návrhu na vklad vlastníckeho práva vzniklo štátu predkupné právo, je správny orgán povinný na toto predkupné právo prihliadať. Uvedená skutočnosť nespôsobuje neplatnosť zmluvy, ale bráni jej realizácii a tým nastáva dodatočná právna nemožnosť dohodnutého plnenia. Vznik predkupného práva štátu predstavuje trvalú prekážku (aj napriek zneniu § 3 ods. 7 zákona č. 175/1999 Z.z., podľa ktorého predkupné právo zanikne, ak sa do dvoch rokov odo dňa schválenia návrhu na vydanie osvedčenia o významnej investícii vládou nevykoná alebo ak sa nezačne vyvlastňovacie konanie), pretože v danej veci došlo k uplatneniu a výkonu tohto predkupného práva. Súd poukazuje na skutočnosť, že predmetné predkupné právo štátu je osobitným druhom a nevzťahuje sa naň úprava Občianskeho zákonníka, konkrétne ustanovenia § 603. Uvedený záver je možné odvodiť aj od účelu právnej normy (§ 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z.z.), pretože prioritným záujmom štátu je nadobudnutie pozemkov za účelom realizovania významnej investície. V danej veci preto na predkupné právo nie je možné analógiu podľa § 853 Občianskeho zákonníka použiť ustanovenia § 603 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného sa plnenie dohodnuté v kúpnej zmluve zo dňa 16.06.2015 stalo po vzniku záväzku nemožným, povinnosť žalovaného plniť tak zanikla podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka a tým zanikol aj tento záväzok. Žalobca preto nemôže byť jeho vlastníkom tohto pozemku a nemá tak ani naliehavý právny záujem na požadovanom

určení vlastníckeho práva. K pasívnej legitímácii žalovaného žalobca poukazoval na ust. § 228 ods. 2 CSP, ktoré záväznosť rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnostiam rozširuje aj na osoby, ktoré nie sú stranami sporu, teda aj na MH Invest s.r.o. a iné subjekty, a to bez potreby ich vstupu do konania. K tomu je potrebné uviesť, že aby mohol nastať tento zákonný dôsledok bolo potrebné v prvom rade to, aby mal žalobca naliehavý právny záujem na požadovanom určení, čo v danej veci splnené nebolo. Súd dodal, že na vyššie uvedené závery súdu nemôže mať vplyv ani výsledok prebiehajúcich správnych konaní, resp. súdnych konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov, na ktoré poukazoval žalobca a to vzhľadom na účinky vyvlastnenia v zmysle zákona č. 282/2015 Z. z. Na základe vyššie uvedených záverov súd žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1, 2 CSP. Poukázal na to, že žalobca v záverečnej reči uviedol, že ak sa súd nestotožní s jeho argumentáciou ohľadom dôvodnosti žaloby poukazuje na to, že v konaní sú dôvody hodné osobitného zreteľa, na ktoré by mal súd prihliadnúť pri rozhodovaní o trovách konania, ktoré majú spočívať v tom, že osobou povinnou z predkupného práva bol žalovaný. Aplikácia ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú síce naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255 a nasl. CSP, súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach strán sporu. Rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP sa nesmie javiť ako neprímeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo/17/2009). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok - dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nešpecifikuje, výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax. Po zhodnotení všetkých relevantných okolností dospel súd k záveru, že v danej veci nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti a za tieto nie je možné považovať ani žalobcom uvádzanú povinnosť na strane žalovaného z predkupného práva. Žaloba bola v danom prípade zamietnutá z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu na žalobcom požadovanom určení, pričom je plne v dispozícii žalobcu akú žalobu vo veci uplatní na ochranu svojich práv a tento je potom povinný niesť aj dôsledky svojho neúspechu v podobe náhrady trov konania protistrany. Skutočnosť, kto bol osobou povinnou z predkupného práva nezakladá dôvod hodný osobitného zreteľa ani výnimočnú okolnosť v konaní, ktorá by aplikáciu § 257 CSP odôvodňovala, pretože žaloba nebola prioritne zamietnutá s poukazom na porušenie predkupného práva, resp. z toho plynúce skutočnosti. Vzhľadom k uvedenému súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a žalovanému, ktorý mal plný úspech vo veci priznal proti žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % , o výške ktorých rozhodne súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. Vyššie uvedený rozsudok včas podaným odvolaním napadol žalobca, z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) CSP - súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, písm. f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a písm. h) rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V súvislosti s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre, na ktoré poukázal súd prvej inštancie a na ktorom založil záver o nedostatku naliehavého právneho záujmu uviedol, že je voči nemu podané dovolanie a medzi skutkovým stavom sú podstatné odlišnosti. Vo veci 6Co/63/2018 (vec bola vedená na Okresnom súde pod sp. zn. 12C/107/2016) sa jednalo o pozemok, ktorý bol vyvlastnený, pričom v tejto posudzovanej veci k vyvlastneniu nedošlo. Okresný súd vo veci 12C/107/2016 nepripustil zmenu žaloby a rozhodoval o určení vlastníctva. Týmto procesným postupom došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces (pričom takéto porušenie zakladá prípustnosť dovolania), porušenie práva na spravodlivý proces medzitým v obdobných veciach konštatoval i Krajský súd v Nitre, keď rozhodnutia prvoinštančného súdu zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Tiež skonštatoval nepreskúmateľnosť záverov prvoinštančného súdu, keďže bez toho, aby sa strane konania nedala možnosť preukázať svoje tvrdenia v zmysle nového žalobného petítu, nemôže súd skonštatovať, že aj takáto žaloba by bola nedôvodná. Záver súdu, že žaloba nie je účinným nástrojom ochrany práva, ako už bolo vyššie uvedené, je nepreskúmateľným. Presvedčivosť rozhodnutia oslabuje i tá skutočnosť, že súd neuvádza aký prostriedok by bol účinným právnym prostriedkom. Nie je bez významu, že k takémuto záveru prvoinštančný súd dospel až po uplynutí troch rokov od podania návrhu, čo znamená obdobie právnej neistoty a fakticky aj zmarenie úspešného uplatnenia ďalšieho procesného prostriedku z dôvodu možného uplynutia zákonných premlčacích lehôt. Takýto postup nemožno považovať za súladný so

základným právom na súdnu ochranu, ktorého obsahom nepochybne je i konanie bez zbytočných prietahov. Žalobca má však za to, že žaloba je účinným prostriedkom ochrany jeho práva, nakoľko do úvahy neprichádza žaloba na plnenie, práve naopak vyriešenie spornosti právneho vzťahu (skúmanie predbežnej otázky, či zmluva uzatvorená medzi Žalobcom a Žalovaným je platná) sa môže dosiahnuť iba určovacou žalobou. Vyhovenie žalobe by znamenalo, že spoločnosť MH Invest s.r.o., IČO: 36 724 530, so sídlom Trnavská cesta 100, 821 01 Bratislava (ďalej len „MH Invest, s.r.o.“) nadobudla Pozemok od nevlastníka a teda by si Žalovaný a MH Invest s.r.o. museli vrátiť vzájomné plnenia. Pre žalobu na plnenie voči Žalovanému chýba aktívna vecná legitímácia - neexistuje žiaden hmotnoprávny vzťah medzi Žalobcom a Žalovaným, na základe ktorého by si mohol Žalobca nárokovať plnenie od Žalovaného, lebo to mu bolo poskytnuté na základe (neplatnej), kúpnej zmluvy s MH Investom, s.r.o. Rovnako je nesprávnym záver súdu, že ak by bol Žalobca úspešný, neprinieslo by to žiadnu zmenu v právnom stave ohľadne Pozemkov. V danej veci došlo k zápisu poznámky o prebiehajúcim konaní. Uvedené ustanovenie rozširuje právnu záväznosť aj na ďalšie subjekty, pretože hlavným argumentom pre označenie subjektov zapísaných v katastri je práve tá skutočnosť, aby rozhodnutie voči nim bolo právne záväzné. Súd vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k názoru, že pre úspešnosť žaloby je potrebné, aby bol na strane žalovaného označený subjekt, ktorý je aktuálne zapísaný v katastri. Súd ďalej poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/25/2016, podľa ktorého rozsudok v zmysle § 159 ods. 2 Zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) o určenie vlastníctva je záväzný len pre účastníkov konania, môže byť predpokladom pre vykonanie zmeny v zápise vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, len ak účastníkmi konania boli všetky osoby aktuálne (v čase rozhodovania) zapísané v katastri ako vlastníci. V tomto smere je rozhodnutie nedostatočne odôvodnené. Vo všeobecnosti pri argumentácii judikatúrou je potrebné hľadať podobnosti a odlišnosti v skutkovom stave. Rozhodnutie Krajského súdu v Nitre, na ktoré poukazuje súd, však vychádza z odlišného skutkového stavu, preto ho nemožno v tomto prípade aplikovať. V danej veci šlo o určovaciu žalobu s cieľom dosiahnuť zápis v katastri nehnuteľností. Žalobca má však za to, že právny záver uvedený v rozsudku sp. zn. 6Co/25/2016 jednak nie je záväzný (nebol uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí sudov v Slovenskej republike podľa ust. § 8 ods. 3 Zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) a tento záver bol vyvrátený vyššie uvedenou argumentáciou Žalobcu. Žalobca zdôrazňuje, že súd sa odklonil od svojich skorších rozhodnutí v obdobnej veci ako napr. sp. zn. 16C/158/2016 zo dňa 08.04.2019 a to bez akejkoľvek preskúmateľnej argumentácie. Žalobca pre úplnosť poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 254/2009 zo dňa 28.9.2010 a na právny názor Ústavného súdu sformulovaného v náleze sp. zn. II. ÚS 137/08. Súd ďalej skonštatoval, že považuje za potrebné vo vzťahu k veci samotnej uviesť, že žalobe by nebolo možné vyhovieť ani po vecnej stránke, pretože určenie vlastníckeho práva bráni dodatočná nemožnosť plnenia. Kúpna zmluva medzi Žalobcom a Žalovaným bola uzatvorená dňa 18.06.2015, z čoho je možné vyvodiť, že v čase uzavretia predmetnej zmluvy nebola zmluvná voľnosť obmedzená, tzn. neexistovala skutočnosť, ktorá by bránila realizácii predmetu zmluvy. Táto nastala dodatočne, až po uzatvorení zmluvy, ale pred rozhodnutím správneho orgánu o vklade, na ktorú bol správny orgán povinný prihliadnuť. Určenie vlastníckeho práva tak ako sa ho žalobca, aj po zmene žaloby domáha (súd celkom opomenul, že v posudzovanom prípade nedošlo k zmene žaloby, čiže možno konštatovať, že na základe vykonaných dôkazov dospel aj v tomto smere k nesprávnym skutkovým zisteniam), bráni dodatočná nemožnosť plnenia. Prvoinštančný súd vec nesprávne právne posúdil, keď uviedol, že pokiaľ nedošlo k zavkladovaniu, nemohlo dôjsť k nadobudnutiu vlastníckeho práva. Uvedený záver vyplýva z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, právny názor bol predovšetkým vyjadrený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Cdo 124/2003, ktorý bol i uverejnený v časopise Zo súdnej praxe pod číslom 5/2006. Súd dospel k nesprávnemu právneho názoru ohľadne následkov spojených s prípadným porušením predkupného práva (ktoré však v čase podpisu zmluvy vôbec neexistovalo). V časti, keď skutkový stav subsumoval pod dodatočnú nemožnosť plnenia, vec nesprávne právne posúdil. Súd dospel len k (nepreskúmateľnému) záveru, že na predkupné právo štátu sa nevzťahuje ustanovenie § 603 Občianskeho zákonníka, pričom nešpecifikoval akou právnou úpravou sa tento režim vôbec riadi, len skonštatoval, že predkupné právo štátu je „osobitným druhom“. Inštitút dodatočnej nemožnosti plnenia vyplýva tiež z Občianskeho zákonníka a napriek tomu tento inštitút súd aplikoval. Vzhľadom na znenie ustanovenia § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že je potrebné obdobné právne vzťahy posudzovať analogicky podľa Občianskeho zákonníka. Toto ustanovenie je svojou povahou kogentné a ak sa súd ním neriadi, jedná sa o rozhodnutie arbitrárne. Z ustanovení Občianskeho zákonníka vyplýva obsah a oprávnenia z predkupného práva. Zákon teda explicitne upravuje inštitút predkupného práva. Zákon o niektorých opatreniach neobsahuje osobitnú úpravu predkupného práva. Súd sa nevysporiadal s ustanoveniami OZ ohľadom predkupného práva.

Zákon o niektorých opatreniach hovorí len o okamihu vzniku predkupného práva, pričom osobitne neupravuje obsah a oprávnenia s týmto právom spojené. Pokiaľ zákonodarca odlišne neupravil v Zákone o niektorých opatreniach obsah, oprávnenia, nároky i následky spojené s predkupným právom, je potrebné vychádzať z ustanovení, ktoré tieto právne kategórie upravujú. Predkupné právo je inštitútom komplexne upraveným v Občianskom zákonníku (rovnako ako dodatočná nemožnosť plnenia) a to kogentnými normami. Bez vysporiadania sa s kogentnými ustanoveniami upravujúcimi obsah a nároky spojené s porušením predkupného práva nie je možné dospieť k záveru že sa v danom prípade jedná o dodatočnú nemožnosť plnenia. Bez takejto analýzy následkov jednotlivých variant výkladu a ich následným vyvažovaním s cieľom a účelom, ktorý s daným ustanovením spájal zákonodarca (t. j. účelom ktorý slúži rozumnému usporiadaniu právnych vzťahov a zároveň je kompatibilný s platnou právnou úpravou) je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, nedostatočne odôvodnené a arbitrárne. Pojmové znaky nemožnosti plnenia a následky nemožnosti plnenia sú upravené v ustanovení § 575 OZ. Podľa ods. 2 § 575 OZ plnenie nie je nemožné, najmä ak ho možno uskutočniť aj za sťažených podmienok, s väčšími nákladmi alebo až po dojednanom čase. Z ustanovenia § 3 ods. 7 Zákona o niektorých opatreniach vyplýva, že predkupné právo zaniká pokiaľ nedôjde k splneniu zákonných podmienok - do dvoch rokov sa nevykoná alebo nezačne vyvlastňovacie konanie. Z dikcie tohto ustanovenia vyplýva, že záväzok plniť podľa kúpnej zmluvy by bolo možné splniť aj po dohodnutej dobe. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že štát si predkupné právo v posudzovanom prípade „uplatnil“, pretože tak mohol postupovať len v dôsledku nezákonného postupu správneho orgánu. V zmysle ustanovenia § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka možno predkupné právo upravené v ustanoveniach § 602 a nasl. OZ, označiť za všeobecnú právnu úpravu predkupného práva a preto použiteľnú všade tam, kde zákonom ustanovené predkupné právo neobsahuje osobitnú právnu úpravu. Z dôvodu subsidiárnej použiteľnosti tohto ustanovenia (a zákonný príkaz k analógii vyplývajúci z ustanovenia § 853 ods. 1 OZ) budú tieto ustanovenia aplikovateľné aj na prípady zákonného predkupného práva. Dôležitou skutočnosťou je, že predkupné právo štátu zostáva zachované aj voči nadobúdateľovi. Podľa komentára k Občianskemu zákonníku, pokiaľ nespočíva okolnosť vylučujúca plnenie vo faktickom stave, ale v stave právnom, nejde v súlade s prevládajúcou doktrínou o nemožné, ale o nedovolené plnenie, na ktoré sa vzťahuje § 39 OZ. Predkupné právo však v čase uzavretia zmluvy neexistovalo. To môže nastať v prípade dodatočnej zmeny alebo doplnenia právnej úpravy, ktorá bude mať za následok protiprávnosť a z toho rezultujúcu zakázanosť pôvodného predmetu záväzku. Ak z kogentnej právnej úpravy explicitne vyplýva že predkupné právo zostane zachované voči nadobúdateľovi, nemôže sa jednať o takúto zakázanosť pôvodného predmetu záväzku. Súd vec nesprávne právne posúdil aj ohľadne dočasnosti trvania predkupného práva a skutočnosti, že štát si predkupné právo uplatnil. Principiálnou podmienkou dodatočnej nemožnosti plnenia je jej trvalý charakter, to vyplýva aj zo znenia § 575 ods. 2 in fine, podľa ktorého nie je plnenie nemožné, ak ho možno uskutočniť až po dojednanom čase. V zásade neprichádza do úvahy, aby záväzok zanikol z dôvodu prechodnej nemožnosti plnenia a následne sa obnovil po odpadnutí solučnej prekážky. V zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka pri porušení predkupného práva pripadá do úvahy relatívna neplatnosť právneho úkonu podľa ustanovenia § 40a OZ (predkupné právo však v posudzovanom prípade v čase uzatvorenia zmluvy ešte neexistovalo, vzniklo až dňa 08.07.2015), ktoré predpokladá, že oprávnený subjekt (štát) by sa musel neplatnosti dovolať, čo v tomto prípade neurobil. Ďalšou možnosťou čo Občiansky zákonník pripúšťa je možnosť oprávnenej osoby (štátu) domáhať sa predaja nehnuteľnosti od nadobúdateľa za takú sumu za akú ju nadobudol nadobúdateľ, t. j. 4999 €. V posudzovanom prípade však štát nadobudol pozemok od Žalovaného za sumu 236 108,86 €, Uvedené znamená, že taký výklad, keď sa s predkupným právom štátu spája absolútna neplatnosť právneho úkonu resp. dodatočná nemožnosť plnenia, vedie k nehospodárnemu a neefektívnemu nakladaniu s verejnými financiami. Záverom uviedol, že vznik predkupného práva však predstavuje skutočnosť mimo vôle Žalobcu a podanie žaloby bolo zapríčinené správaním Žalovaného, ktorý kúpnu cenu nevrátil a následne pozemok predal štátu, pričom mu bola vyplatená ďalšia kúpna cena. Súd vec v tomto smere nesprávne právne posúdil, keď skonštatoval, že sa nejedná o dôvody hodné osobitného zreteľa a ani výnimočné okolnosti v konaní, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. Vzhľadom na uvedené dôvody navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa stotožňuje s procesným postupom a právnymi názormi súdu prvej inštancie. Napadnuté rozhodnutie považuje za vecne správne, presvedčivo a vyčerpávajúco odôvodnené, rešpektujúce právo na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces. Súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia adekvátne vysporiadal s otázkou predpokladu naliehavého právneho záujmu a vecnej legitímácie, a s ohľadom na preukázaný skutkový stav vyvodil záver o ich nedostatku (bod 27., 28. napadnutého rozhodnutia) a žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách

konania správne rozhodol v súlade so zásadou úspešnosti podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, pričom dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti podľa ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku u strán ani v okolnostiach veci zistené neboli. V odvolaní žalobca uvádza, že rozhodnutie súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení otázky naliehavého právneho záujmu a nesprávneho právneho skutkového zistenia, poukazuje vo svojom odvolaní na uznesenie Krajského súdu v Nitre, ktoré označil ako dôkaz a zároveň poukazuje na nesúvis medzi skutkovým stavom zisteným v posudzovanej veci a skutkovým stavom uvedeným v rozhodnutí Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/63/2018, na ktoré Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia poukázal. Vo vzťahu k rozhodnutiam Krajského súdu v Nitre predloženými žalobcom ako dôkaz uviedol, že medzi skutkovým stavom sú podstatné odlišnosti, na základe ktorých ich nemožno aplikovať na túto posudzovanú vec. Procesným postupom uvedeným v rozhodnutí Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/63/2018 došlo k porušeniu kogentných procesných ustanovení, ktoré zároveň boli i porušením samotných procesných práv spojených so súdnou ochranou, ktoré Ústava Slovenskej republiky zaručuje. S poukazom na uvedené Krajský súd v Nitre zrušil rozhodnutia súdu prvej inštancie z dôvodu existencie vady, ktorá mohla mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Daným dôvodom je nepripustenie zmeny žalobného petitu a následné založenie odôvodnenia súdu prvej inštancie na nedostatku naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu a nedostatku pasívnej legitímácie. Je nesporné, že v tejto posudzovanej veci, sa žalobca nedomáhal návrhu na zmenu žaloby, čiže k zmene žaloby ani nedošlo. Taktiež vo vyššie spomenutých uzneseniach Krajského súdu sa jednalo o pozemky, ktoré boli vyvlastnené, avšak v tejto posudzovanej veci k samotnému vyvlastneniu nedošlo, ako aj sám žalobca v odvolaní uvádza (bod. 7 odvolania). Ďalej žalobca poukazuje na nesprávne právne posúdenie otázky naliehavého právneho záujmu nakoľko súd nezohľadnil § 228 ods. 2 CSP, a tak dospel k záveru, že pre úspešnosť ním podanej žaloby nie je potrebné, aby bol na strane žalovaného označený subjekt, ktorý je aktuálne zapísaný v katastri. S tvrdením žalobcu nesúhlasí, keďže súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uvádza, že aj keď žalobca poukázal na potrebu zohľadnenia ust. § 228 ods. 2 CSP, aby vôbec mohol nastať zákonný dôsledok, ktorý predvída ust. § 228 ods. 2 CSP, bolo potrebné, aby mal žalobca naliehavý právny záujem na požadovanom určení, čo v danej veci splnené nebolo (bod. 28 napadnutého rozhodnutia). Nesúhlasí tiež s tvrdením, že napadnuté rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, pretože záver súdu považuje za správny. V tomto smere nepovažujem rozhodnutie za také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, nakoľko argumenty žalobcu nie sú natoľko zásadné, aby zakladali nutnosť odchýlenia sa od ustálenej judikatúry súdov. Ďalej z odvolania žalobcu ako celku vyplýva, že napadnuté rozhodnutie považuje za nepreskúmateľné a arbitrárne (bod. 33 odvolania), postup súdu prvej inštancie za nesprávny a odmieta sa zmieriť so skutočnosťou, že súd v súlade s ustálenou aplikačnou praxou všeobecných súdov postupoval správne, keď žalobu ako nedôvodnú a limine zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, ktorý je elementárny a logický predpoklad podania určovacej žaloby. Zákonnosť tohto postupu vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Cdo/26/07 2 Cdo/ 321/07, 1 Cdo/9/2006. Pre objasnenie skutkového stavu dáva odvolaciemu súdu do pozornosti, že kúpnu zmluvu zo dňa 16.06.2015, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k pozemku nachádzajúcemu sa v kat. území: J. (ďalej ako "Pozemok"), žalovaný uzatvoril ako predávajúci so žalobcom ako kupujúcim, na základe jeho opakovaného naliehania a presviedčania, že mu za pozemok nikto neponúkne lepšiu cenu. Žalobca sofistickým spôsobom zneužil jeho neskúsenosť a dôverčivosť za účelom získania neoprávneného nemalého finančného prospechu. Následne Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor zrušil na základe protestu prokurátora vklad vlastníckeho práva v prospech žalobcu z dôvodu porušenia predkupného práva štátu a jemu vlastnícke právo k pozemku bolo v katastri nehnuteľností evidenčne obnovené. Rozhodnutie Okresného úradu Nitra, katastrálneho odboru č. V 5233/2015-63 zo dňa 12.08.2016 o zastavení konania o návrhu na vklad vlastníckeho práva bolo zároveň potvrdené rozhodnutím Okresného úradu Nitra, Odboru opravných prostriedkov, Referát katastra nehnuteľností zo dňa, 20.09.2016, č. Vo 55/2016-2/To, OU-NROOP5-2016/037989-2, k: V 5233/2015. Z ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v skutkovo obdobných veciach vyplýva (bod 45. rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 10 Sžrk/8/2017 zo dňa 19.06.2018), že „neprihliadnutie okresného úradu v konaní o povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na existenciu predkupného práva štátu podľa § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z., obmedzujúceho zmluvnú voľnosť povinného, ako na skutočnosť, ktorá má vplyv na povolenie vkladu, je podľa kasačného súdu v rozpore s účelom a cieľmi zákona č. 175/1999 Z. z. o porušení § 31 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. Uvedené platí aj vtedy, ak predkupné právo vzniklo až po uzavretí kúpnej zmluvy, ktorá je predmetom konania o povolení vkladu, keď okresný úrad je povinný skúmať, či po uzavretí zmluvy do rozhodnutia o povolení vkladu nenastali skutkové alebo právne zmeny, ktoré by bránili vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností“, čo de facto prejedikuje

výsledok rozhodnutia o merite veci, keby k jeho prejednaníu došlo v tomto konaní. Podľa ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 175/1995 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií, na pozemok, na ktorom sa má realizovať významná investícia vzniká zo zákona predkupné právo štátu dňom schválenia návrhu na vydanie osvedčenia o významnej investícii vládou. Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 401/2015 zo dňa 08.07.2015 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii na realizáciu stavby s názvom "Vybudovanie strategického parku" v Nitre. Vzhľadom na to, že k predmetnému pozemku existovalo zákonné predkupné právo štátu, on bol povinný ho rešpektovať, a tak prijal ponuku spoločnosti MH Invest, s.r.o. - ktorej jediným spoločníkom je Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, teda spoločnosti so 100 % majetkovou účasťou štátu, na uzatvorenie kúpnej zmluvy. Na základe tejto skutočnosti, v súčasnosti on nie je vlastníkom predmetného pozemku. Je teda zrejmé, že ak by návrh MH Invest, s.r.o. na uzatvorenie kúpnej zmluvy neprijal, bolo by jeho vlastnícke právo k pozemku, odhladiac od jeho vôle, vyvlastnené, nakoľko takýto postup bol štandardný aj pri iných vlastníkoch. Z tohto dôvodu preto nie je v konaní pasívne vecne legitimovaný. Vecná legitimácia má relevanciu pri každom type žaloby a zvlášť pri určovacej žalobe platí, že „jedným zo základných predpokladov úspešnosti žaloby o určenie je aj skutočnosť, že účastníci majú vecnú legitimáciu (uznesenie NS SR zo dňa 28.10.2019, sp. zn. 3 Cdo/51/2009)“. Napadnuté rozhodnutie z hľadiska preskúmateľnosti spĺňa po vecnej stránke všetky náležitosti v súlade s ust. § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, keď dáva odpoveď na všetky relevantné otázky týkajúce sa samotného prebiehajúceho konania. Okresný súd Nitra v skutkovo totožných veciach rozhoduje o zamietnutí žalôb ako zjavne nedôvodných pre nedostatok naliehavého právneho záujmu a priznaní náhrady trov konania žalovanému v plnom rozsahu, a to konkrétne v konaniach sp. zn. 12C/127/2016, sp. zn. 15C/106/2016, sp. zn. 10C/108/2016, sp. zn. 10C/136/2016, 10C/96/2016, 18C/113/2016, 10C/111/2016, sp. zn. 18C/112/2016 a sp. zn. 12C/107/2016. Krajský súd v Nitre o skutkovo totožnej veci rozhodol o potvrdení rozsudku prvoinštančného súdu (rozsudkom č.k. 6Co/ 63/2018-174 zo dňa 27.06.2018). Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností preto odvolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Zároveň navrhol odvolaciemu súdu, aby mu v plnom rozsahu priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalobca v replike uviedol, že rozhodnutia na ktoré poukázal žalovaný, boli napadnuté ústavnými sťažnosťami pre porušenie práva na spravodlivé konanie a porušenie práva vlastníť majetok, nakoľko bol žalobca (sťažovateľ) konaním štátneho orgánu pozbavený majetku bez náhrady. V niektorých obdobných veciach už boli podané i sťažnosti na Európsky súd pre ľudské práva. Zmluva je platná a účinná dňom jej podpisu (pokiaľ nie je stranami dohodnutý iný dátum účinnosti), rozhodnutie o vklade nie je rozhodnutím, s ktorým by zákon spájal účinnosť zmluvy. Je potrebné rozlišovať záväzkovoprávne a vecnoprávne účinky, pričom záväzkovoprávne účinky znamenajú, že je možné sa domáhať, aby si strany splnili svoje povinnosti zo zmluvy. V tomto smere odkazuje na svoju argumentáciu v odvolaní. Žalovaný vo svojom vyjadrení poukazuje na skutkový stav, jeho tvrdenia sú však nepravdivé, účelové a nepodložené. On žalovaného oslovil s návrhom kúpnej zmluvy, pričom žalovaný tento návrh akceptoval a došlo k uzavretiu zmluvy. Platnosť začal účelovo popierať až po tom, čo sa stala informácia o významnej investícii verejne známou. On o tomto účele využitia pozemkov vedomosť nemal. Skutočnosti uvádzané žalovaným neboli v konaní nijako preukázané a navyše žalovaný takéto dôkazy nepredložil ani neoznačil vo svojom vyjadrení. Ohľadne účelového využitia pozemku jemu bolo známe iba to, čo v tom čase vyplývalo z verejne dostupnej územnoplánovacej dokumentácie Obce J., t. j. že územie, ktorého súčasťou je i pozemok, je najneskôr od roku 2014 funkčne určené pre priemyselnú výrobu. Takúto informáciu ohľadne pozemku mohol bez akýchkoľvek ťažkostí získať i samotný žalovaný na Obecnom úrade obce, k čomu nepotreboval žiadne osobitné znalosti, zručnosti ani prístup k internetu. Má za to, že v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy bola kúpna cena pozemku primeraná jeho všeobecnej hodnote a neexistuje žiaden dôvod neplatnosti. Čo sa týka ostatných argumentov žalovaného, on sa k nim už vyjadril vo svojom odvolaní.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods.1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem, s následným verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Predmetom konania je žaloba zo dňa 22.02.2016, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. J., obec J., okres Nitra, zapísanej Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č. XXXX parc. reg. „C“ evidovanej na mape určeného operátu parc. č. XXXX/X, druh pozemku: orná pôda o výmere 10155 m² na skutkovom základe, že dňa 16.06.2015 bola uzatvorená kúpna zmluva medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovaným ako predávajúcim. Návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti na základe predmetnej kúpnej zmluvy bol doručený Okresnému úradu Nitra, katastrálny odbor dňa 02.07.2015. Žalovaný od predmetnej kúpnej zmluvy odstúpil, odstúpenie od kúpnej zmluvy nezdôvodnil. Žalobca bol názoru, že na odstúpenie od predmetnej kúpnej zmluvy neexistovali nielen zmluvné, ale ani zákonné dôvody. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení odôvodnil tým, že odstúpenie žalovaného od predmetnej kúpnej zmluvy je neplatné, žalovaný je aktuálne evidovaný ako vlastník sporných nehnuteľností, žalobca je výlučným vlastníkom sporných nehnuteľností a právne postavenia žalobcu je bez požadovaného určenia neisté a jeho práva sú bez tohto určenia ohrozené. Dňa 15.02.2016 žalobca doručil súdu návrh na zmenu a doplnenie návrhu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam z dôvodu, že v lokalite, kde sa sporné nehnuteľnosti nachádzajú dochádza k výkupom zo strany štátu, nie je možné v niektorých prípadoch ustáliť čísla jednotlivých LV, a preto je potrebné zamerať pozornosť na jednotlivé parcely. Na základe uvedeného navrhol, aby súd určil, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. J., obce J., okres Nitra, zapísaných Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor, na LV č. XXXX, parcely reg. „C“ evidované na mape určeného operátu, parc. č. XXXX/X druh pozemku: orná pôda o výmere 10155 m², parc. č. XXXX druh pozemku: orná pôda o výmere 5471m². Žalobca zastal názor, že z hľadiska naliehavého právneho záujmu ako aj z hľadiska pasívnej vecnej legitímácie nie je dôvod na zmenu ani pristúpenie ďalšieho žalovaného, pretože spoločnosť MH Invest, s.r.o. nadobudla pozemok v čase, keď bola v katastri nehnuteľností zapísaná poznámka o tomto súdnom konaní, teda výrok právoplatného rozsudku v tomto konaní bude záväzný aj pre túto spoločnosť ako to stanovuje § 228 ods. 2 CSP (č. I. 66). Žalovaný v danej veci mal za to, že kúpna zmluva uzatvorená medzi ním a žalobcom je neplatná z dôvodu úžery a rozporu s dobrými mravmi. Primárne však namietal nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení a nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, pretože nikdy nemohli nastať vecnoprávne a obligačné účinky kúpnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným, pretože v dôsledku uplatnenia predkupného práva a následného predaju sporného pozemku nie je on aktuálne vedený ako vlastník tohto pozemku. Ďalej mal za to, že voči pozemku, ktorý je predmetom tejto žaloby, došlo k dodatočnej nemožnosti plnenia zo strany žalovaného, táto skutočnosť nastala pred rozhodnutím o vklade a preto bol správny orgán povinný na ňu prihliadať pri rozhodnutí o vklade. V tejto súvislosti poukázal na judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R54/2018 ako aj rozsudok 10Sžk/10/2018.

8. Súd prvej inštancie v danej právnej veci v otázkach právneho posúdenia veci sporných otázok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, dôvodnosti žaloby zaujal právny názor s poukazom na ustanovenia § 228 ods. 2, § 137 písm. c) CSP, § 132 ods. 1, § 133 ods. 2, § 575 ods. 1, § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov. Súd konštatoval, že žalobca nemá na požadovanom určení naliehavý právny záujem, a to najmä s poukazom na právny názor Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/63/2018 zo dňa 27.06.2018. V konaní bolo nesporné, že žalovaný už v čase rozhodnutia súdu nebol ako vlastník zapísaný v katastri nehnuteľností a z výpisu z katastra nehnuteľností je zrejmé, že súčasným vlastníkom nehnuteľností je spoločnosť Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. Žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, pretože aj keby bol žalobca v konaní úspešný, neprineslo by to žiadnu zmenu v právnom stave ohľadne predmetnej nehnuteľnosti, či sporných strán. Žalobca nemôže mať tiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože vzhľadom na vznik predkupného práva štátu po uzatvorení zmluvy ale pred vznikom vlastníckeho práva vkladom do katastra nehnuteľností (pričom predkupné právo bolo následne uplatnené), nikdy žalobca nebol ani nemohol byť zapísaný ako vlastník predmetnej nehnuteľnosti, t. j. nenadobudol ani nemôže nadobudnúť vlastnícke právo. Aj napriek tomu, že nie je potrebné sa vzhľadom na konštatovanie nedostatku naliehavého právneho záujmu zaoberať vecou samou, uviedol, že žalobe nebolo možné vyhovieť ani z vecnej stránky, pretože určeniu vlastníckeho práva bráni dodatočná nemožnosť plnenia. Taktiež súd uviedol, že aby mohla nastať záväznosť rozsudku podľa § 228 ods. 2 CSP, musel by mať žalobca naliehavý právny záujem na požadovanom určení, čo však v danej veci splnené nebolo.

9. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie bolo nesporne preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným dňa 16.06.2015 bola uzatvorená kúpna zmluva č. 2015/6/A7+B19 predmetom ktorej boli sporné nehnuteľnosti. Je všeobecne známa tá skutočnosť, že vláda Slovenskej republiky uznesením z 08.07.2015 č. 401/2015 schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii a stavba sa týka

aj predmetných nehnuteľností. Okresnému úradu Nitra bola 22.07.2015 doručená žiadosť Ministerstva hospodárstva SR z 20.07.2015 o zápis predkupného práva štátu, prílohou ktorej bol uvedený zoznam pozemkov podľa katastrálnych území, na ktorých je potrebné vykonať zápis predkupného práva štátu a osvedčenie o tom, že stavba „Vybudovanie strategického parku“ je významnou investíciou a jej uskutočnenie je vo verejnom záujme. Uvedená žiadosť bola zaevidovaná pod sp. zn. Z 5113/2015. Žalovaný ako predávajúci a spoločnosť MH Invest s.r.o. ako kupujúci uzatvorili dňa 06.10.2016 kúpnu zmluvu č. 30203/4869/2015/Lužianky/007/3461 predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k parcele č. XXXX, druh pozemku: orná pôda o výmere 5 471 m² a parc. č. XXXX/X, druh pozemku: orná pôda o výmere 10 155 m² za kúpnu cenu 263 108,86 Eur. Teraz je vlastníkom oboch pozemkov spoločnosť Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o., ako vyplýva z evidencie v katastri nehnuteľností (LV č. XXXX) ako zoznamu verejne známeho. Žalobca po podaní žaloby o určenie vlastníckeho práva k uvedeným pozemkom navrhol zapísanie poznámky do katastra nehnuteľností o tejto žalobe, ktorá bola zapísaná dňa 15.02.2016 pod č. P 178/06-139/2016. Zo spisu Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor č. V 5233/15 vyplýva, že dňa 02.07.2015 bol zo strany žalobcu ako kupujúceho doručený návrh na zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na podklade kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 16.06.2015. Správny orgán rozhodnutím číslo V 5233/15 zo dňa 24.07.2015 povolil na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi stranami sporu vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech žalobcu. Prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra podal proti tomuto rozhodnutiu protest a Okresný úrad Nitra, odbor opravných prostriedkov, referát katastra nehnuteľností rozhodnutím č. UPo 5/2015-6 dňa 13.10.2015 vyhovel protestu prokurátorky a rozhodnutie o povolení vkladu zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.01.2016 a rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. "LPo- 7518/2015/SI zo dňa 02.12.2015 bolo odvolanie proti tomuto rozhodnutiu zamietnuté a rozhodnutie potvrdené. Rozhodnutím č. V 5233/2015-18 zo dňa 29.01.2016 bolo konanie prerušené a účastníci boli vyzvaní, aby doručili listinu preukazujúcu, že štát svoje predkupné právo vyplývajúce mu z ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z. nevyužil. Rozhodnutím č. V 5233/2015-25 zo dňa 19.02.2016 bolo konanie opätovne prerušené, nakoľko sa začalo konanie o predbežnej otázke. Rozhodnutím č. V 5233/2015-63 zo dňa 12.08.2016 bolo o vklade vlastníckeho práva žalobcu zastavené. Toto rozhodnutie bolo potvrdené Okresným úradom Nitra, odborom opravných prostriedkov, referátu katastra nehnuteľností č. VO 55/2016-2/To OU-NR.OOP5-2016/037989-2 zo dňa 20.09.2016 a nadobudlo právoplatnosť dňa 26.09.2016.

10. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods.1 písm. b), f), h) CSP.

11. Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený v prípade, keď na zistený skutkový stav súd - neaplikoval príslušnú právnu normu, t. j. úplne opomenul aplikovať príslušnú právnu normu, - aplikoval nesprávnu právnu normu, t. j. namiesto príslušnej právnej normy aplikoval normu inú, - obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo - správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

12. Súdne rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ. Táto nesprávnosť môže byť spôsobená chybným vyhodnotením návrhov na vykonanie dôkazov, nesprávnym vyhodnotením vykonaných dôkazov, alebo predpokladom „dotvorenia“ skutkového stavu ďalšími prípustnými prostriedkami procesnej obrany, či prostriedkami procesného útoku.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 389 ods.1 písm. b) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom integračnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia 389 ods.1 písm. b) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamenajú aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Povinnosť súdov rozhodnutie odôvodniť v súlade s vyššie citovaným ustanovením je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu

vyplývajúcich z článku 36 a nasledujúcich Listiny základných práv a slobôd, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

14. Právo na spravodlivý proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

15. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach NS SR vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj judikát R 129/1999 a rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo 6/2014, 3Cdo 38/2015, 5Cdo 201/2011, 6Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (porovnaj rozhodnutia NS SR sp. zn. 1ECdo 10/2014, 3Cdo 146/2013).

16. Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016. V súvislosti s námietkou odvolateľa o nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko prijaté na rokovaní Občiansko-právneho kolégia NS SR, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ OSP. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP.“ Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 2/2016, možno aplikovať na odvolacie konanie, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá vadu konania spočívajúcu v odňatí práva na spravodlivý súdny proces, pre ktorú by musel odvolací súd napadnutý rozsudok zrušiť.

17. Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozsudku v zmysle § 220 CSP a preto ho možno považovať z pohľadu vyššie uvedeného za preskúmateľné v takej miere, že nedošlo k porušeniu práva strán sporu na spravodlivý proces, keď súd prvej inštancie dal odpoveď na tie otázky nastolené sporovými stranami, ktoré mali pre vec podstatný význam, ktorá odpoveď dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby súd zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu, teda obsahuje stručné a jasné objasnenie skutkového a právneho základu súdneho rozhodnutia, teda odôvodnenie dáva jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

18. Odvolací súd dodáva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003). Judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia.

19. Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

20. Ustanovenie § 137 písm. c) CSP vychádza z doterajšieho ustanovenia § 80 písm. c) OSP, no s obmedzením, podľa ktorého naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Z hľadiska procesného je základným predpokladom úspešnosti žaloby o určenie skutočnosť, že žalobca má na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Existenciu naliehavého právneho záujmu musí v konaní preukázať žalobca, pričom naliehavý právny záujem musí existovať (byť preukázaný) nielen v čase začatia konania, ale aj v čase, kedy bol rozsudok súdu vyhlásený. Nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je dôvodom na zamietnutie žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou v jej merite (tento nedostatok bráni zaoberať sa vecou z hľadiska opodstatnenosti uplatneného nároku).

21. Do 30. júna 2016 bolo podľa § 80 OSP možné žalobou uplatniť, aby sa rozhodlo najmä a/ o osobnom stave (o rozvode, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o určení rodičovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho); b/ o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva; c/ o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Právny záujem, ktorý bol podmienkou prípustnosti takejto určovacej žaloby, musel byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu išlo o posúdenie, či podaná žaloba predstavuje vhodne (účinne a správne zvolený) procesný nástroj ochrany žalobcovho práva, ktorým sa môže dosiahnuť odstránenie spornosti alebo neistoty práva. Najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 91/2006 konštatoval, že nedostatok naliehavého právneho záujmu „predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovací návrh nemôže obstáť a ktorý sám osebe a bez ďalšieho vedie k zamietnutiu návrhu“ (podobné závery vyjadril najvyšší súd tiež v rozhodnutiach sp. zn. 3 Cdo 240/2006, 1 Cdo 13/2010, 3 Cdo 56/2011, 1 Cdo 324/2014, 3 Cdo 887/2015, 5 Cdo 345/2015, 8 Cdo 26/2016). Aj ústavný súd zaujal názor, podľa ktorého, ak všeobecný súd dospeje k záveru, že naliehavý právny záujem nie je daný, vecnou stránkou podanej určovacej žaloby sa ďalej nezaobera (II. ÚS 137/08).

22. Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c) OSP, musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) aj iná žaloba (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996). Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie). (Rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 6. decembra 2012, sp. zn. 5 Cdo 31/2011).

23. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovanom pod R 22/2017 sp. zn. 5Cdo 548/2015 naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (§ 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku) nie je daný, ak sa petit žaloby, jej skutkové tvrdenia a právne hodnotenie neviažu na odstránenie konkrétnej spornosti žalobcom uplatneného práva.

24. Určovacou žalobou môže byť určené len jestvovanie práva, príp. právneho vzťahu existujúceho ku dňu vyhlásenia rozsudku. Obsahom žaloby nemôže byť určenie práva za dobu minulé, ani do budúcnosti (pozri rozhodnutie NS SR 2Cdo 32/98, 2Cdo 131/06). Z tohto pravidla judikatúra pripúšťa aj výnimky, a to v podobe žalôb o určenie, že určitá osoba bola ku dňu smrti vlastníkom, resp. že určitá vec patrí do dedičstva (rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo 26/07, 3Cdo 44/08).

25. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil potiaľ, pokiaľ žalobu žalobcu s poukazom na nedostatok naliehavého právneho záujmu zamietol. Odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom. Keďže nedostatok naliehavého právneho záujmu

predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovací návrh nemôže obstáť a ktorý sám osebe a bez ďalšieho vedie k zamietnutiu žaloby, vecnou stránkou podanej určovacej žaloby sa ďalej nezaoberal, teda tento nedostatok potom bránil odvolaciemu súdu zaoberať sa vecou z hľadiska opodstatnenosti uplatneného nároku. Odvolací súd zdôrazňuje, že naliehavý právny záujem, resp. jeho existencia či neexistencia v konkrétnom prípade, je procesným predpokladom prípadnej úspešnosti, či neúspešnosti určovacej žaloby, t. j. nie je podmienkou dôvodnosti žaloby, resp. jej hmotnoprávneho posúdenia.

26. Odvolací súd v danej právnej pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v žalobe žalobcu posudzoval, či žaloba žalobcu je vhodným procesným nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie.

27. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluvná voľnosť žalovaného ako vlastníka predmetnej spornej nehnuteľnosti, ku ktorej sa viazalo zákonné predkupné právo štátu (§ 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov) bola obmedzená priamo zo zákona a žalovaný ako vlastník predmetnej nehnuteľnosti bol povinný v prípade jej zamýšľaného predaja túto prednostne ponúknuť na kúpu štátu. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobnej veci sp. zn. 6Sžrk/3/2018 zo dňa 18.05.2018 totiž tiež vyplýva, že neprihliadnutie okresného úradu v konaní o povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na existenciu predkupného práva štátu podľa § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov obmedzujúceho zmluvnú voľnosť povinného z tohto predkupného práva pri zamýšľanom prevode dotknutej nehnuteľnosti, ako na skutočnosť, ktorá má vplyv na povolenie vkladu, je v rozpore s účelom a cieľmi zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov a porušením § 31 ods. 1 Katastrálneho zákona, uvedené platí aj vtedy, ak predkupné právo štátu vzniklo až po uzavretí kúpnej zmluvy, ktorá je predmetom konania o povolení vkladu, keď okresný úrad je povinný skúmať, či po uzavretí zmluvy do rozhodnutia o povolení vkladu nenastali skutkové a právne zmeny, ktoré bránili vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Odvolací súd v tomto právnom názore poukazuje aj na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobných veciach sp. zn. 3Sžrk/2/2018, sp. zn. 3Sžrk/5/2017, v ktorých bol potvrdený vyššie uvedený právny názor. V zmysle čl. 2 ods. 2 CSP majú strany sporu legitímne právo očakávať, že ich spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. „Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu“ je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. (citované z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR zo 6. marca 2017, sp. zn. 3 Cdo 6/2017). V tejto súvislosti odvolací súd dáva odvolateľovi do pozornosti, že rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.05.2018, sp. zn. 6Sžrk/3/2018 bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR č. 6/2018 pod č. R 54/2018 a ktoré v danej veci predstavuje právny rámec, ktorého sa je v zmysle vyššie uvedeného odvolací súd pri svojej rozhodovacej činnosti povinný pridržovať.

28. S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd dospel v danej právnej veci k záveru, že naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení nemôže byť daný, pretože by nedošlo k zmene vlastníka predmetnej spornej nehnuteľnosti, ktorý je aktuálne zapísaný na liste vlastníctva. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré zákonné ustanovenie upravuje osobitný režim nadobúdania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, keďže v prípade nehnuteľnosti vecnoprávne účinky zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nastávajú až zápisom do príslušného verejného registra (do katastra nehnuteľností). Žalobca sa nemôže domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva, pretože úspech žaloby na určení vlastníckeho práva predpokladá, že žalobca preukáže existenciu skutočností, s ktorými právo vznik vlastníckeho práva k predmetnej spornej nehnuteľnosti spája. Za daných okolností žaloba žalobcu o určení vlastníckeho práva k predmetne spornej nehnuteľnosti nemôže plniť svoju preventívnu funkciu, čomu korešponduje požiadavka existencie naliehavého právneho záujmu. Potom za daných okolností naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení nie je daný, pretože petit žaloby, jej skutkové tvrdenia a právne posúdenie, sa neviaže na odstránenie konkrétnej spornosti žalobcom uplatňovaného práva. S poukazom na vyššie uvedené dôvody žalobca v konaní nepreukázal, že bol vlastníkom predmetnej spornej nehnuteľnosti. Z vyššie uvedených podstatných dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že

naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení vlastníckeho práva k predmetnej spornej nehnuteľnosti nie je daný, keďže určovacou žalobou môžu byť určené len existencia práva, právneho vzťahu existujúceho ku dňu vyhlásenia rozhodnutia.

29. Z vyššie uvedených podstatných dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým zamietol žalobu vo veci, keď nedostatok naliehavého právneho záujmu predstavoval samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý žaloba žalobcu nemohla obstáť a ktorý sám osebe a bez ďalšieho viedol k zamietnutiu žaloby, teda nebol potom daný dôvod sa ďalej zaoberať vecnou stránkou podanej určovacej žaloby a tento nedostatok potom bránil odvolaciemu súdu zaoberať sa vecou z hľadiska opodstatnenosti uplatneného nároku. Odvolací súd zároveň potvrdil rozsudok aj vo výroku nároku na náhradu trov konania, keď súd prvej inštancie správne vychádzal z plného úspechu žalovaného v spore, pričom správne v danej veci nevezhladol dôvody na uplatnenie aplikácie § 257 CSP.

30. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal s podstatnými vyjadreniami strán sporu prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ako aj s podstatnými tvrdeniami odvolateľa uvedenými v podanom odvolaní. Odvolací súd ďalej uvádza, že vo svojom rozhodnutí dal odpoveď len na tie otázky nastolené sporovými stranami, ktoré mali pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci podstatný význam, ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia odvolacieho súdu.

31. Z vyššie uvedených podstatných dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj v súvisiacom výroku o náhrade konania potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP.

32. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).